

Til kommunane Alver, Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal

Saksframlegg - revidering av selskapsavtalen for Nordhordland Utviklingsselskap IKS - bakgrunn og vurderingar

Politisk handsaming:

Saka skal avgjerast i kommunestyra i kommunane Alver, Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal.

Selskapet har fått frist ut året av Brreg med å få på plass ny selskapsavtale som er godkjent i kommunane. Selskapsavtalen må derfor handsamast i kommunestyra før nyttår. Endring av selskapsavtalen krev at alle kommunestyra gjer likelydande vedtak.

Forslag til Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

x kommune godkjenner revidert selskapsavtale med fylgjande endringar:

1. Alver kommune overtar eigaransvaret til kommunane Lindås, Meland og Radøy.
2. Vaksdal kommune trer inn som ny medeigar i selskapet.
3. Det vert gjort endring av røystetal, eigar/ansvarsdel og kostnadsdeling.
4. Selskapet skiftar namn frå Nordhordland Utviklingsselskap IKS til Region Nordhordland IKS.

Revidering av selskapsavtalen til Nordhordland Utviklingsselskap IKS er handsama i:

Regionrådet 21. september 2020

- Regionrådet ser det som positivt at Vaksdal kommune ønskjer å bli medlem i Regionrådet Nordhordland.
- Regionrådet ønskjer at Nordhordland Utviklingsselskap IKS endrar namn til Region Nordhordland IKS.
- Regionrådet ønskjer ein fordelingsnøkkel der 30 % vert fordelt som ein lik sum på kommunane og resten 70 % vert fordelt etter folketal. Regionrådet ber imidlertid NUI finna ein modell som gjer at småkommunane Fedje og Modalen berre får ca. halvparten auke i forhold til kva dei får ved 30 % fast. Regionrådet ber NUI leggja saka fram for formell handsaming i Representantskapet.

Styret i Nordhordland Utviklingsselskap IKS, 28. oktober 2020

Styret i Nordhordland Utviklingsselskap IKS gjorde fylgjande vedtak i styremøte 28. oktober sak 10/20: Styret stiller seg bak innhaldet i revidert selskapsavtale og støtter at selskapet endrar namn frå Nordhordland Utviklingsselskap IKS til Region Nordhordland IKS.

Representantskapet i Nordhordland Utviklingsselskap IKS fredag 13. november 2020

Samrøystes vedtak:

Representantskapet støttar framlegget frå styret til revidert selskapsavtale for Region Nordhordland IKS slik det føreligg i møtet og der hovudmomenta er:

1. Endringar av eigarkommunar grunna at Lindås, Meland og Radøy vart Alver kommune frå 01.01.2020.
2. Vaksdal kommune trer inn som ny medeigar av selskapet frå 01.01.2021.
3. Endring av røystetal, eigar/ansvarsdel og kostnadsdeling.
4. Selskapet endrar namn frå Nordhordland Utviklingsselskap IKS til Region Nordhordland IKS.

Representantskapet i Nordhordland Utviklingsselskap IKS ber kommunane gjera fylgjande likelydande vedtak:

x kommune godkjenner revidert selskapsavtale med fylgjande endringar:

1. Alver kommune overtar eigaransvaret til kommunane Lindås, Meland og Radøy.
2. Vaksdal kommune trer inn som ny medeigar i selskapet.
3. Det vert gjort endring av røystetal, eigar/ansvarsdel og kostnadsdeling.
4. Selskapet skiftar namn frå Nordhordland Utviklingsselskap IKS til Region Nordhordland IKS.

Bakgrunn og innleiing

Nordhordland Utviklingsselskap IKS (NUI) vart stifta 5. januar 2012, etter å ha skifta namn frå Regionrådet Nordhordland IKS. Selskapet var då eigd av dei ni kommunane Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy og Radøy.

Lindås, Meland og Radøy slo seg saman til Alver kommune frå og med 01.01.2020, slik at det no er sju kommunar som er eigarar. Dette gir krav om endring av selskapsavtalen.

I tillegg har Vaksdal kommune eit ønske om bli med i Nordhordland Utviklingsselskap IKS/Regionrådet. Vaksdal kommune har over lengre tid vore med på ein del av samarbeidet i regionen, bl.a. har dei vore med i IKT Nordhordland frå starten av i 2011. Kommunen deltar også på ein del tenestesamarbeid og rådmannen er med i rådmannsutvalet. I og med at det må gjerast endring av selskapsavtalen vil det vera ein fordel å ta med den utvidinga av selskapet no.

Selskapet har fått frist ut året av Brreg med å få på plass ny selskapsavtale som er godkjent i kommunane. Endring av selskapsavtalen krev at alle kommunestyra gjer likelydande vedtak. Det betyr at saka må vera godt forankra og ha ei brei forståing før den går ut til kommunestyra for handsaming.

Føremål med NUI

I selskapsavtalen står det i §3 at selskapet skal:

- Arbeide i samsvar med det politiske organet RNH (Regionrådet) sitt føremål
- Ivareta økonomiske og administrative oppgåver for RNH
- Ivareta saksførebuing og sakshandsaming av saker for RNH
- Gjennomføre utviklingsarbeid som er i tråd med føremålet til RNH
- Ta på seg økonomiske og administrative oppgåver samt utviklingsoppdrag for eigarkommunane etter særskild avtale

Det er god tradisjon i Nordhordland med å samarbeida om å få til felles prosjekt, saker, uttalar m.v. i regionen. I 2021 kan samarbeidet markera 60 år. Dei største og mest markante prosjekta, reint fysisk, er å landa oljeraffeneri til Mongstad/Nordhordland (kom i drift 1975), bygginga av Nordhordlandsbrua (opna 1994) og no bygginga av Region Nordhordland Helsehus. Andre døme er etableringa av IKT Nordhordland, Nordhordland legevakt og Nordhordland Unesco biosfæreområde. Dette er gode døme på strategisk gode tiltak for å få til ei positiv utvikling av regionen og prosjekt som ikkje ville blitt realisert utan samarbeid. Etablering av dette og andre gode samarbeidstiltak i regionen har skjedd med grunnlag i Regionrådet og det som i dag er NUI sitt arbeid. Det er også erfaringar frå andre regionar at der det er gode og kjente nettverk med høg grad av tillit er det mogeleg å få til gode samarbeid.

NUI har valt å konsentrera si verksemd om fire hovudstrategiar:

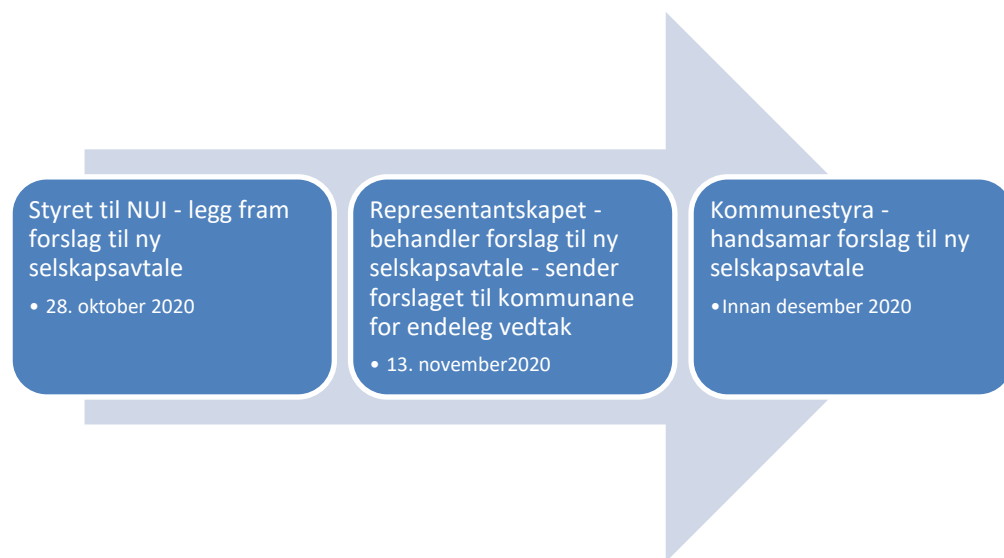
- Marknadsføring av regionen
- Å betre kommunikasjonane
- Nærings- og arbeidsplassutvikling
- Meir effektiv forvaltning og tenesteproduksjon

I perioderapporten til NUI for perioden 2015 – 2019 er aktiviteten til selskapet og Regionrådet nærare beskrive og det vert vist til den for meir informasjon / dokumentasjon. <http://www.nordhordland.net/perioderapport-2016-2019.522820.nn.html>

Regionrådet meiner rapporten gir eit godt grunnlag for å meina at alle kommunane i regionen har god nytte av å vera med i samarbeidet.

Formell prosess

Endring av selskapsavtalen vil følgja denne prosessen og det er satt opp ein tidsplan slik at alle kommunestyra får gjort vedtak innan desember 2020.

For å sikra forankring hos kommunane er dei største endringane i selskapsavtalen drøfta i Regionrådet ved fleire høve i 2020 og seinast i Regionrådet 21. september, sak 35/20 med følgjande vedtak:

- Regionrådet ser det som positivt at Vaksdal kommune ønskjer å bli medlem i Regionrådet Nordhordland.
- Regionrådet ønskjer ein fordelingsnøkkel der 30 % vert fordelt som ein lik sum på kommunane og resten 70 % vert fordelt etter folketal. Regionrådet ber imidlertid NUI finna ein modell som gjer at småkommunane Fedje og Modalen berre får ca. halvparten auke i forhold til kva dei får ved 30 % fast. Regionrådet ber NUI leggja saka fram for formell handsaming i Representantskapet.
- Regionrådet ønskjer at Nordhordland Utviklingsselskap IKS endrar namn til Region Nordhordland IKS.

Kva må gjerast av endringar i selskapsavtalen

NUI sitt geografiske område og befolkning er uendra etter kommunesamanslåinga, men det gir likevel endringar for NUI som selskap når dei tre av dei største kommunane går saman til ein kommune og får om lag 65 % av folketalet regionen. I tillegg vert det føreslått å utvida selskapet med Vaksdal kommune. Dei to minste kommunane har til saman om lag 2 % av folketalet.

Dette gjer at det må sjåast på følgjande:

- Representantskapet – røystetalet til kommunane
- Eigar/ansvarsdelen – fordelinga på kommunane
- Kostnadsdeling – finansiering av NUI

I tillegg kan det vere andre mindre justeringar som bør gjerast. Det er også forslag om å endra namnet til Region Nordhordland IKS.

Namneendring

Selskapet Regionrådet Nordhordland IKS endra 5. januar 2012 namnet til Nordhordland Utviklingsselskap IKS. Hensikten var fyrst og fremst å skilja den politiske møteplassen Regionrådet Nordhordland (ordførarar og rådmenn i eigarkommunane) og det administrative selskapet som jobba for Regionrådet. I den samanheng vart det bestemt at selskapet skulle heita Nordhordland Utviklingsselskap IKS (NUI), samtidig som ein tok i bruk logoen Region Nordhordland. Erfaring frå 2012 tilseier at folk i lita grad koplar NUI til Regionrådet, og dei tilsette i selskapet må heile tida forklara kven dei er, og kven dei jobbar for. Dette opplever også ordførarar og rådmenn i ulike samanhengar.

Administrasjonen føreslår derfor at selskapet sitt namn vert endra til Region Nordhordland IKS slik at det meir høver med det selskapet utfører og med logoen til selskapet. Det vil framleis gje eit skilje mellom Regionrådet og selskapet som var formålet då namnet Nordhordland Utviklingsselskap IKS vart tatt i bruk.

Kostnadsdeling – finansiering av NUI

NUI sin basiskontingent frå kommunane er i 2020 på 4,2 mill kr. Den er avgjerande for NUI si drift. I tillegg må selskapet henta inn prosjekttinntekter direkte frå kommunane til konkrete prosjekt og prosjekttinntekter frå andre aktørar basert på søknadar til fylkesmann, fylkeskommune, sentrale styresmakter og andre relevante aktørar iht. oppgåvene / prosjekta det vert jobba med. For å få gjennom slike søknadar er ein avhengig av å ha ei «grunnfinansiering» i botn. I alle prosjektsøknadar m.v. vert det t.d. stilt krav om minimum 50% eigenkapital / eigeninnsats.

I dagens selskapsavtale er basiskontingenten frå kommunane basert utelukkande på tal innbyggjarar. Den modellen gir følgjande fordeling i % pr. kommune når Vaksdal er tatt med og innbyggartalet pr 01.01.2020.

Kommune	% av folketalet
4631 Alver	59,5 %
4630 Osterøy	16,5 %
4628 Vaksdal	8,1 %
4632 Austrheim	5,8 %
4635 Gulen	4,7 %
4634 Masfjorden	3,4 %
4633 Fedje	1,1 %
4629 Modalen	0,8 %
Totalsum	100,0 %

Alver kommune har i ein slik fordeling 59,5 % av og Modalen og Fedje har til saman nesten 2 %.

Ut i frå arbeidsoppgåver og prosjekt har dei minste kommunane større nytte av NUI enn det som kjem fram i denne fordelinga. Ein del av det NUI gjer kjem alle kommunane likt til nytte då det er oppgåver alle måtte gjort enten ein er liten eller stor. Det at NUI er lokalisert i Knarvik gjer at vertskommunen kan ha større nytte av samarbeidstiltak og utvikling av desse. Døme på dette er t.d. interkommunal legevakt og no bygging av Region Nordhordland Helsehus.

I KOSTRA kjem det fram kor mykje den enkelte kommune nyttar til politisk styring, kontroll og administrasjon (tenestekområda 100, 110 og 120). Den viser som forventa at kostnaden pr. innbyggjar er høgast i dei minste kommunane og lågast i dei største. Variasjonen er i frå kr 5 122,- til 31 222,-, forholdet er om lag 1 til 6.

Konklusjonen er at fordelinga av basiskontingenten må gjerast med eit fast beløp pr. kommune og resten fordelt etter folketal.

Det er foreslått følgjande fordelingsnøkkel:

- 30 % av kontingenten vert fordelt som fast beløp pr kommune
- 70 % av kontingenten etter andel avfolketalet i regionen.

For å hindre at dei minste kommunane kjem ut med for høgt beløp pr. innbyggjar med denne modellen så vert den korrigert med følgjande:

- Ingen kommune skal betala meir enn 3 ganger gjennomsnittsbetøpet pr. innbyggjar, men ikkje korrigert lågare enn at dei framleis må dekke 3 % av kontingenten. (dette vil i praksis gjelda for Modalen og Fedje)

Totalt sett vil Alver sin andel då vera om lag 46 % og dei andre kommunane har totalt 54 %.

Dette gir denne fordelinga totalt sett:

Kommune	Andel 30/70 fordeling	Andel etter korrigering*	
4631 Alver	45,4 %	45,8 %	
4630 Osterøy	15,3 %	15,7 %	
4628 Vaksdal	9,4 %	9,8 %	
4632 Austrheim	7,8 %	8,3 %	
4635 Gulen	7,0 %	7,4 %	
4634 Masfjorden	6,2 %	6,6 %	
4633 Fedje	4,5 %	3,3 %	*
4629 Modalen	4,3 %	3,0 %	*
Totalsum	100,0 %	100,0 %	
* Korrigert for maks 3 x gj.beløp pr innb, men min 3 %			

Regionrådet har gitt sin støtte til denne modellen.

Representantskap og røystetal

IKS-lova forutsett at alle kommunane minimum skal ha ei røyst i representantskapet. Utover dette kan kommunane sjølv bestemma korleis tal røyster skal fordelast. I dag er det ei ekstra røyst pr. kommune med minst 3 000 innbyggjarar og ei røyst ekstra pr. påbyrja 3 000 innbyggjar.

Administrasjonen føreslår at ein fortset med same modell, men at innbyggjartalet blir endra frå 3 000 til 5 000. Då vil Alver få 6 røyster, Osterøy 2 røyster og resten av kommunane 1 røyst. Totalt vil det vera 14 røyster. Likheit i stemmer løysast ved at leiar har dobbeltstemme.

Utover dette ser ikkje administrasjon noko behov for endringar.

Regionrådet har gitt sin støtte til denne modellen.

Eigar/ansvarsdel

I dag er eigar/ansvarsdel fordelt ut i frå folketalet. I dagens avtale står det at det er ein innskotskapital på kr 1 000 000. Innhaldet i selskapsavtalen vart utforma i 2010, dvs. lenge før selskapet vart stifta, og tanken var at det skulle finnast ein eigenkapital som ein slags start- og bufferkapital i selskapet. I løpet av 2011 vart kommunane samde om å at dei skulle betala inn kontingent for 2012 som om «ingenting var hendt», og innskotskapitalen vart droppa. Dette punktet i selskapsavtalen bør derfor strykast. Det vil også fjerna all spekulasjon om at det ved eventuell utmelding skal kunne krevjast utbetaling av eventuelt innskot.

Administrasjonen føreslår at eigardelen/ansvarsdelen følgjer same modell som finansieringsmodellen, med 30 % fordelt likt pr. kommune og resten etter folketal. Denne vert ikkje korrigerst slik som i finansieringsmodellen.

Knarvik, 13. november 2020

RuneHeradstveit

Dagleg leiar

Nordhordland Utviklingsselskap IKS